

© HOOIBEKHOEVE

ARBEIDSBESPARING OP DE HOOIBEKHOEVE

De Hooibekhoeve in Geel bouwde onlangs een nieuwe jongveestal. Bij de keuze van het stalconcept waren arbeidsefficiëntie en -besparing belangrijk. Zo investeerde men bijvoorbeeld in een kalverdrinkautomaat en een mestrobot. De arbeidsbesparende maatregelen werden toegelicht op de studiedagen in Geel en Eksel in het kader van het ADLO-project 'Arbeid Adelt'. – *Els Stevens, Hooibekhoeve*

De Hooibekhoeve in Geel, het provinciaal praktijk- en voorlichtingscentrum voor melkvee, voedergewassen en platte-landsontwikkeling, omvat een melkveebedrijf met ongeveer 55 koeien en 40 stuks jongvee. In de bedrijfseconomische boekhouding komt de arbeid op het melkveebedrijf overeen met 4500 arbeidsuren of anderhalve volwaardige arbeidskracht (VAK).

Jongvee volgt logische rondgang

De nieuwe jongveestal op de Hooibekhoeve werd in februari in gebruik genomen (zie *Management&Techniek 6*). Er is plaats voor ruim 145 stuks jongvee en droge koeien. Al het jongvee is nu gehuisvest in één stal en volgt een logische rondgang, wat sowieso een arbeidsbesparing met zich meebrengt door de kortere looplijnen. Centraal in de stal is een werkgang voorzien waarop alle hokken aansluiten. Via de centrale werkgang kan men op een vlotte en

veilige manier dieren verzetten, naar de weegschaal brengen, scheren...

De jongste kalveren worden gehuisvest in een gesloten afdeling met een aparte mechanische ventilatie om de infectiedruk te minimaliseren. Vlak naast de gesloten kalverafdeling liggen de afkalffoxen. Zo kunnen de pasgeboren kalveren onmiddellijk naar de eenlingboxen. Ook hier werd rekening gehouden met korte looplijnen. De eenlingboxen zijn mobiel, wat ook een arbeidsverlichting met zich meebrengt. Bovendien kunnen de kalverboxen makkelijk naar de afsputplaats gebracht worden om te reinigen. Daarna komen de kalveren in groepstroken en krijgen ze melk verstrekt door een kalverdrinkautomaat bestaande uit 2 drinkboxen voor telkens 15 kalveren (foto boven). De arbeidsbesparing die gerealiseerd wordt met de kalverdrinkautomaat bedraagt ongeveer een halfuur per dag in vergelijking met het aanmaken en manueel verstrekken van kunstmelk. De

kalverdrinkautomaat van het merk Urban registreert de opgenomen melk en de eventuele restmelk per kalf. Bovendien heeft hij de mogelijkheid om additieven toe te voegen, wat de Hooibekhoeve extra mogelijkheden geeft voor onderzoek. De boxen van de kalverdrinkautomaat zijn voorzien van een afsluitbaar achterhek. Dat voorkomt dat andere kalveren het drinkende kalf verstoren. De kalverdrinkautomaat op de Hooibekhoeve is sinds februari in gebruik en de eerste bevindingen zijn goed.

Naast de kalverdrinkautomaat zijn er ook 4 krachtvoerautomaten aangekocht van hetzelfde merk. De transponders voor de krachtvoerautomaten zijn dezelfde als die voor de drinkautomaat. Voor reguliere melkveebedrijven is deze investering in krachtvoerautomaten niet onmiddellijk de meest arbeidsbesparende, maar voor de proeven op de Hooibekhoeve levert het heel wat extra gegevens op, zoals opgenomen krachtvoer en restkrachtvoer

per kalf. Vroeger werd dit manueel gewogen en genoteerd. Voor het onderzoek op de Hooibeekhoeve betekent dit zeker een arbeidsbesparing.

Mestrobot reinigt de vloer

Voor de reiniging van de roostervloer – die gedeeltelijk uit ecoroosters bestaat – kochten men een Lelymestrobot type 90 SW aan. Deze mestrobot is voorzien van waterverleveling om opdroging en het versmeren van mest te voorkomen. De mest van droge koeien en jongvee is immers wat vaster. Hiervoor werd een tweede laadstation ontwikkeld om de robot mechanisch met water te laden. Een gevulde tank bevat voldoende water voor één reinigingsronde. Terwijl de robot door de stal rijdt, wordt er voor de schuif water gesproeid. Er zijn verschillende routes instelbaar. Zo is het ook voorzien dat de

.....
Het reinigen van de roostervloer met een mestrobot levert een besparing op van 1 uur per dag.
.....

mestrobot de koestal indien nodig kan reinigen. Momenteel wordt de roostervloer in de koestal gereinigd met een mestschuif. Reiniging van de roostervloer van de nieuwe jongveestal met een mestrobot geeft een arbeidsbesparing van 1 uur per dag of 7 uren per week. De Hooibeekhoeve investeerde verder in 2 elektrodompelmixers die de mest automatisch mixen gedurende ongeveer 10 minuten per dag. Binnen het ADLO-project 'Arbeid Adelt' ligt de focus meer op de dagelijkse taken zoals melken, voederen, melk verstrekken aan de

kalveren en reinigen en strooien. Hoewel mest mixen niet tot deze dagelijkse routinetaken behoort, levert het toch ook een belangrijke arbeidsbesparing op. Op de Hooibeekhoeve was er altijd al veel aandacht voor de arbeidsorganisatie. In het verleden deed men reeds arbeidsbesparende of arbeidsefficiënte investeringen. Zo is de openfrontkoestal, die in 2005 gebouwd werd, uitgerust met een

Een mestrobot van het merk Lely type 90 SW zorgt voor de reiniging van de roostervloer die gedeeltelijk uit ecoroosters bestaat.

mestschuif die de mest regelmatig wegveegt. Deze mestschuif levert een arbeidsbesparing op van 1,5 uur per dag of 10,5 uur per week ten opzichte van het tweemaal daags manueel proper maken van de roostervloer. Uiteraard is het met de mestschuif wel nodig om de tussengangetjes waar de mestschuif niet kan komen nog dagelijks proper te maken. De mestrobot daarentegen reinigt ook de tussengangen.

Strooien, melken en voederen

Ook voor het strooien van de ligboxen heeft de Hooibeekhoeve een 'stalknechtje' in huis: een strooikarretje dat werkt met een elektrisch oplaadbare batterij. Dit strooikarretje wordt tweemaal daags gebruikt voor het instrooien van de ligboxen: één keer per dag met gemalen en geplet tarwestro en één keer per dag met een mengsel van hetzelfde tarwestro en kalk. De ervaring leert dat er met het strooikarretje niet echt een arbeidsbesparing gerealiseerd wordt, maar het werkt wel arbeidsverlichtend. Ook arbeidsgemak mag men niet uit het oog verliezen.

Het melken op de Hooibeekhoeve gebeurt met een melkrobot van DeLaval. Melken met een melkrobot is volgens de medewerkers niet echt arbeidsbesparend, maar het werkt wel flexibeler. Uiteraard moet men nog heel wat tijd besteden aan nazicht en ophalen van de dieren, administratie, onderhoud van de robot ... Het voederen van de dieren gebeurt tweemaal per dag met een voermengwagen. Om het voeder bij te vegen, zorgden de medewerkers voor een systeem met een tractorband die het voeder dichter bij het voerhek draait. Arbeidsbesparende of -verlichtende maatregelen hoeven dus niet altijd een grote investering te zijn! ■

Dit is het vierde artikel in een reeks van 5 over het demoproject 'Arbeidsefficiëntie en economie in de melkveehouderij: Arbeid Adelt, ook op melkveebedrijven'. De projectpartners zijn Inagro, Boerenbond, ILVO, Hooibeekhoeve en PVL.